

Fnat (scabies), behandling med svovlvaseline

Hvad er fnat?

Fnatmider overføres fra person til person ved tæt kropskontakt. Miden er gulligbrun og meget lille (0,2-0,4 mm). Miden graver gange i hudens øverste lag, hvor den lægger æg.

Hos voksne ser man ofte midens gange ved håndled, mellem fingre, kønsdele og på ballerne. Hos mindre børn ses gangene også i ansigt og hårbund.

Symptomet på fnat er kløe, som er meget generende og kan give eksem. Kløen bliver værre, når du opholder dig i en varm seng.

Skorpefnat

Skorpefnat er ikke en speciel fnatmide, men en tilstand med tusindvis af fnatmider. Skorpefnat ses ofte i skorpet og skællende hud hos patienter med nedsat immunforsvar og ældre. Skorpefnat er ofte uden kløe.

Fnat smitter! Hvornår er man smittefri?

Fnat smitter ved tæt kropskontakt. Du betragtes først som smittefri efter 3. behandling.

Bemærk at alle som du har været i tæt fysisk kontakt med, skal behandles også selv om de ikke har symptomer.

Hvordan behandles fnat?

Fnat kan behandles med en fed salve, som hedder svovlvaseline. Svovlvaseline fås på recept på apoteket. Der kan ansøges om tilskud.

Behandlingen skal gentages dagligt i 3 dage i træk.

Den første behandling slår de levende mider ihjel. Behandlingen gentages, da æg fra fnatmiderne løbende udklækkes.

I nogle tilfælde er der også behov for behandling med tablet Stromectol (Ivermectin). Læs om Stromectol på Hudafdelingens hjemmeside

Advarsel og forsigtighed

Gravide og ammende

Gravide og ammende må efter særlig aftale med lægen gerne blive behandlet med svovlvaseline.

Børn under 2 år

Børn under 2 år må kun behandles efter særlig aftale med lægen.

Undgå at få creme i øjnene

Hvis det sker alligevel, så skyl med rigeligt vand.

Hvordan anvendes svovlvaseline?

Svovlvaseline smøres omhyggeligt i et tyndt lag på ren og tør hud. Undgå at gnide for kraftigt. Husk også at smøre mellem fingre og tæer, neglebånd, under armene, i navlen, på kønsorganerne og omkring endetarmen.

Svovlvaseline skal smøres på huden dagligt - i tre dage i træk.

Svovlvaseline påsmøres bedst om aftenen.

Skal først afvaskes efter den 3. behandling.

I de 3 dage behandlingen varer, skal hænderne smøres med svovlvaseline efter hver håndvask.

Brug engangshandsker ved opvask og andet vådt arbejde. Når handskerne tages af skal hænderne igen smøres med svovlvaseline.

Hvor og hvor længe?

Hos voksne og børn over 3 år

Svovlvaseline påsmøres hele kroppen op til kæbekanten. I nogle tilfælde påsmøres også ansigt og hårbund.

Hos børn under 3 år

Svovlvaseline smøres over hele kroppen, også ansigt og hårbund.

Børn under 2 år må kun behandles efter særlig aftale med lægen.

Hvor meget salve skal der bruges?

Voksne og børn over 12 år

Der skal dagligt smøres med cirka 50 gr = én bønne

Børn 6-12 år

Der skal dagligt smøres med cirka 25 gr

Børn 2 måneder til 5 år

Der skal dagligt smøres med mellem 10 og 25 gr

Bivirkninger

Svovlvaseline giver sjældent bivirkninger. Bivirkningerne kan være udslæt eller prikken i huden.

Hudkløe

Kløe i huden kan fortsætte i op til 4 uger efter behandlingen. Kløe er derfor ikke nødvendigvis et tegn på at behandlingen ikke har virket. Du kan afhjælpe kløen ved at smøre med en fugtighedscreme.

Tiltag i hjemmet

Fnatmiderne kan overleve uden hudkontakt i en op til 4 døgn:

Tøj, der har været brugt inden for de sidste 4 døgn, skal vaskes ved 60 grader. Husk også sengetøj, håndklæder samt overtøj som jakke, handsker, hue og halstørklæde.

Tøj, hjemmesko og andre sko, der ikke tåler vask, skal lægges i en plastikpose i min. 4 døgn. Ved lavere temperatur og højere luftfugtighed i op til en uge.

Da det er usikkert hvor hurtigt fnatmiderne dør i en almindelig fryser, er det derfor ikke tilstrækkeligt at fryse gentstande.

Opholdsrum rengøres grundigt.

Møbler, gulvtæpper, madrasser og fx autostole støvsuges og skal henstå / tildækkes med plastik i min. 4 døgn. Ved lavere temperatur og højere luftfugtighed i op til en uge.

Dyner og puder vaskes ved 60 grader eller skal henstå i en plastikpose i min. 4 døgn. Ved lavere temperatur og højere luftfugtighed i op til en uge.

Miderne vil dø efter 4 døgn uden kontakt med huden

Ved beboere på en institution anbefales personalet at læse mere om i hvilke situationer beboere bør isoleres på Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk

Kontakt

Du er altid velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål.

Hudafdelingen, ambulatorie D40

Bispebjerg Hospital

Nielsine Nielsens Vej 9, indgang 4, stuen, th

Tlf. 3863 6173